

แนวทางพัฒนาการจัดการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ
อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

Guidelines for Developing Operational Management of the Weaving
Enterprises Group, Mae Khue Community, Doi Saket District, Chiang Mai Province

พิกุล พงษ์กลาง
Pikul Pongklang

วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยพายัพ จ. เชียงใหม่ 50000
Interdisciplinary Studies Payap University, Chiang Mai 50000, Thailand
Corresponding author: E-mail: pikoon_p@payap.ac.th

(Received: April 4, 2025; Revised: December 15, 2025; Accepted: March 17, 2026)

Abstract: This research aims to examine the operational management, problems, obstacles, and development approaches of the Mae Kue Community Weaving Enterprise. Data were collected from group members, local administrators, and municipal officers through interviews and questionnaires. Qualitative data were analyzed using inductive analysis to synthesize key issues and formulate development guidelines appropriate to the group's context, while quantitative data were analyzed using descriptive statistics, including the mean and standard deviation. The findings reveal that the Mae Kue Community Weaving Enterprise was formed through the collective efforts of elderly members who utilize local wisdom as the foundation of production and primarily engage in made-to-order manufacturing. The management structure consists mainly of a chairperson and a treasurer, resulting in limitations in task distribution and participatory management, particularly in the areas of marketing, communication, and financial accounting. In addition, the members' advanced age and limited technological skills adversely affect the group's operational efficiency. The proposed development approaches emphasize strengthening product identity, expanding distribution channels, and improving communication systems aligned with the members' capacities. Further recommendations include clearly defining roles and responsibilities, promoting teamwork, and establishing a simple, systematic accounting system to enhance the group's potential and achieve long-term sustainability.

Keywords: Operational guidelines, management development, operational management, community enterprises

บทคัดย่อ: การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาของกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ เก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่ม ผู้บริหารท้องถิ่น และพนักงานเทศบาล ผ่านแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม วิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วยการสรุปอุปนิสัยเพื่อสังเคราะห์ประเด็นปัญหาและกำหนดแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม และวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษพบว่ากลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือเกิดจากการรวมตัวของผู้สูงอายุที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการผลิต เน้นผลิตตามคำสั่งซื้อ โครงสร้างการบริหารมีประธานและเหรัญญิก ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการกระจายหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยเฉพาะด้านการตลาด การสื่อสาร และการเงินการบัญชี นอกจากนี้ อายุและทักษะการใช้

เทคโนโลยีของสมาชิกยังส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน แนวทางพัฒนาที่เสนอจึงเน้นการสร้างเอกลักษณ์สินค้า การขยายช่องทางการจำหน่าย การพัฒนาระบบสื่อสารที่เหมาะสม การกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการจัดทำบัญชีอย่างง่ายและเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มและนำไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาว

คำสำคัญ: แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนาการจัดการ การจัดการดำเนินงาน วิสาหกิจชุมชน

คำนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและนำไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืน โดยหมุดหมายที่ 8 ของแผนฯ ได้ระบุถึงการพัฒนาเมืองและพื้นที่อัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย และเติบโตได้อย่างยั่งยืน พร้อมกระจายความเจริญสู่ระดับท้องถิ่นและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง ดังนั้นการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรและชุมชน จึงเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวและการพึ่งพาตนเองในระยะยาว (Office of the National Economic and Social Development Council, 2020)

จากแนวทางดังกล่าว การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงด้านอาชีพตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า (Department of Agricultural Extension, 2021) โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนช่วยสร้างรายได้และเพิ่มศักยภาพของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการใช้วัตถุดิบทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน (Office of Trade Policy and Strategy, 2023; Phuworakij *et al.*, 2024)

กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นวิสาหกิจชุมชนที่ก่อตั้งโดยกลุ่มผู้สูงอายุ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตผ้าทอเพื่อสร้างรายได้ อย่างไรก็ตาม

ตาม การดำเนินงานของที่ผ่านมาอาศัยประสบการณ์เป็นหลักแต่ขาดระบบการจัดการที่ชัดเจน ทั้งด้านการผลิต การตลาด โครงสร้างบุคลากร การสื่อสาร การเงินและการบัญชี ส่งผลให้การวางแผนและการตัดสินใจเชิงบริหารมีข้อจำกัด อีกทั้ง โครงสร้างสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุทั้งหมดส่งผลต่อการปรับตัวด้านเทคโนโลยี การขยายตลาด และความต่อเนื่องของการดำเนินงาน (Tidichumrernporn and Pongklang, 2022) ดังนั้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนควรพิจารณาบริบททางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันควบคู่กัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขันและเสริมสร้างความมั่นคงของกลุ่มในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (Supsin *et al.*, 2025)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาแนวทางการจัดการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะ ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลต่อศักยภาพด้านการตลาด การเงินและการบัญชี ทั้งนี้ผลการศึกษจะเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนให้สามารถเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

อุปกรณ์และวิธีการ

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน 2567

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับท้องถิ่น จำนวน 5 คนที่ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบลแม่คือ ปลัดเทศบาลตำบลแม่คือ หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ กำนันตำบลแม่คือ และผู้ใหญ่บ้านหมู่ 4 ชุมชนแม่คือ และพนักงานเทศบาล จำนวน 2 คน ได้แก่ พนักงานเทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ และงานพัฒนาชุมชน

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

กรอบแนวความคิดการจัดการดำเนินงานเชิงระบบที่ผสานกับทฤษฎีทรัพยากรเป็นฐาน และแนวคิดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในฐานองค์กรฐานราก สะท้อนว่าการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพควรมุ่งเสริมสร้างศักยภาพจากทรัพยากรภายในชุมชน ทั้งทุนมนุษย์ ทุนสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการบูรณาการองค์ประกอบด้านการผลิต การตลาด การจัดการงานบุคคล การสื่อสาร และการเงินและบัญชีให้เชื่อมโยงและเกื้อหนุนกันอย่างเป็นระบบ จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร การพึ่งพาตนเอง และความสามารถในการแข่งขัน อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน (Khecharanant, 2013; Jaroensombut, 2021) การวิจัยครั้งนี้ มีกรอบแนวความคิดของการวิจัย ดังแสดงใน Figure 1

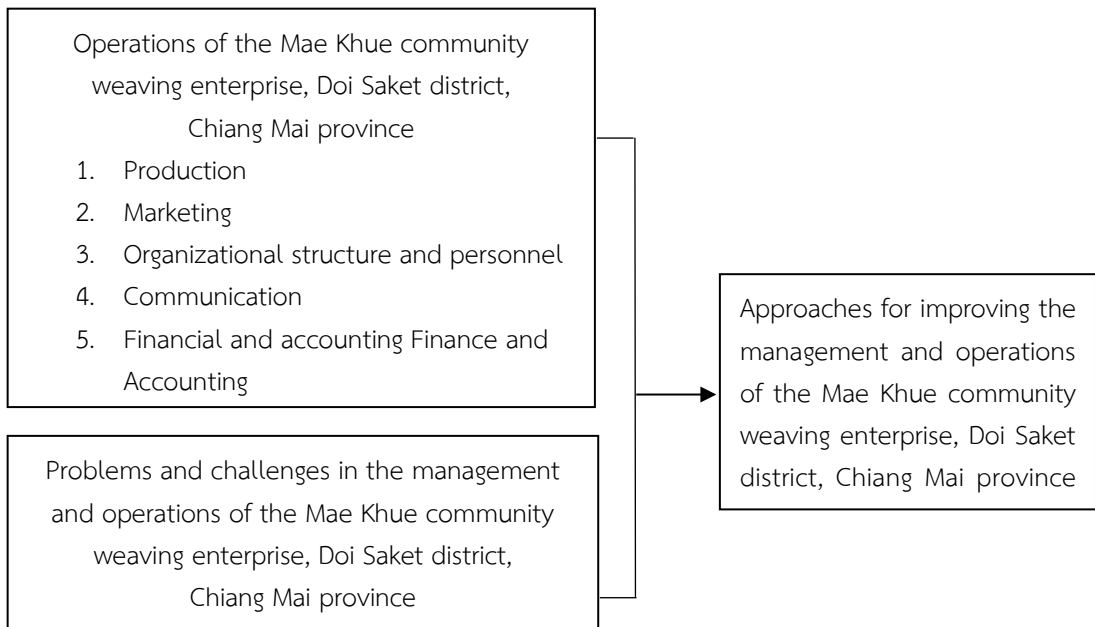

Figure 1. Conceptual framework

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ สำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีรายการข้อคำถามเกี่ยวกับบริบทของกลุ่มวิชาชีพชุมชน การดำเนินงาน และศักยภาพของสมาชิกกลุ่มวิชาชีพทอผ้าในการจัดการการดำเนินงาน

เครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด และปลายเปิด ในประเด็นเกี่ยวกับบริบทของกลุ่มวิชาชีพชุมชน ข้อมูลทั่วไป การดำเนินงาน ลำดับความสำคัญของการจัดการ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการการดำเนินงาน

ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือวิจัยโดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (IOC) เป็นรายชื่อ ทั้งนี้กำหนดให้ข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.67 จึงยังคงไว้ใช้ในการวิจัย ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์มีค่า IOC อยู่ในระดับเหมาะสม สอดคล้องว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องและสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method research) ซึ่งประกอบด้วย การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยวิธีวิจัยเชิงสำรวจควบคู่กับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ แหล่งข้อมูลแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิที่รวบรวมผ่านการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการใช้แบบสอบถาม ซึ่งเก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มวิชาชีพทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 12 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับท้องถิ่น จำนวน 5 คน ที่ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีตำบลแม่คือ ปลัดเทศบาลตำบลแม่คือ หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ กำนันตำบลแม่คือ และผู้ใหญ่บ้านหมู่ 4 ชุมชนแม่คือ และพนักงานเทศบาล จำนวน 2 คน ได้แก่ พนักงานเทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัด

เชียงใหม่ ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ และงานพัฒนาชุมชน ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการ เช่น ตำรา หนังสือ วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการโดยใช้วิธีสรุปอุปนัย (analytic induction) ควบคู่กับการวิเคราะห์ส่วนประกอบ (componential analysis) โดยเริ่มจากการถอดความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้น ทำการอ่านข้อมูลซ้ำหลายครั้งเพื่อทำความเข้าใจภาพรวม ก่อนดำเนินการจัดหมวดหมู่ข้อมูลและระบุประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์หาค้นพบที่สะท้อนสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และศักยภาพของกลุ่มวิชาชีพชุมชนอย่างรอบด้าน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยจากมาตรวัด Likert scale 5 ระดับ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละประเด็น ทั้งนี้ข้อมูลเชิงปริมาณถูกนำมาวิเคราะห์ร่วมกับผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในลักษณะการตรวจสอบและสนับสนุนซึ่งกันและกัน (data triangulation) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยอ้างอิงตามเกณฑ์ ดังนี้ (Srisa-ard, 2017)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00

หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20

หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40

หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60

หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80

หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

การรายงานผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจทอผ้า ชุมชนแม่คือ อำเภอตอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ร่วมกับสมาชิกซึ่งเป็นแกนหลักของกลุ่มทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอตอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ และนำผลการวิเคราะห์ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับให้สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของผู้ใช้ข้อมูลพบว่า ภายใต้บริบทที่สมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ และยังขาดการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการนำแนวทางพัฒนาไปใช้จริงและความยั่งยืนในระยะยาว อย่างไรก็ตาม บริบทดังกล่าวยังสะท้อนศักยภาพทางสังคมของกลุ่ม หากพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านอายุ ควบคู่กับการเสริมขีดความสามารถของผู้สูงอายุ การสร้างความร่วมมือกับคนรุ่นใหม่ในชุมชน และการพึ่งพาหน่วยงานสนับสนุน จะช่วยยกระดับศักยภาพกลุ่ม ลดภาระงานในการบริหารจัดการ และส่งผลเชิงบวกต่อความเป็นอยู่และความมั่นคงของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยกลุ่มมีการดำเนินงาน 5 ด้านหลัก ดังนี้

1. ด้านการผลิต กลุ่มผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ได้แก่ ผ้าทอแบบผืน ผ้าคลุม และผ้าขาวม้า โดยอาศัยภูมิปัญญาของสมาชิกผู้สูงอายุ ซึ่งช่วยรักษาเอกลักษณ์และคุณภาพสินค้า แต่ขาดระบบถ่ายทอดองค์ความรู้และการบันทึกต้นทุนอย่างเป็นระบบ เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอนาคต

2. ด้านการตลาด การจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลางและการออกบูธที่ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลแม่คือ สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านทักษะเทคโนโลยีของผู้สูงอายุ แต่การขาดบทบาทของคนรุ่นใหม่ด้านการตลาดออนไลน์ ส่งผลต่อโอกาสในการเพิ่มรายได้ของชุมชน

3. ด้านโครงสร้างและบุคลากรโครงสร้างการบริหารที่ประกอบด้วยประธานและற்றுญิกเอื้อต่อการตัดสินใจ แต่ การพึ่งพาสมาชิกวัยสูงอายุเป็นหลัก ทำให้ภาระงานกระจุกตัวและขาดมุมมองที่หลากหลาย และขาดกลไกบูรณาการคนต่างช่วงวัยเข้ามามีส่วนร่วม

4. ด้านการสื่อสาร การใช้รูปแบบแบบดั้งเดิม เช่น การพูดคุยโดยตรงหรือโทรศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ แต่จำกัดการเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้รูปแบบใหม่ ส่งผลต่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอก

5. ด้านการเงินและบัญชี การขาดระบบบัญชีที่เป็นระบบและโปร่งใส โดยพึ่งพาประสบการณ์ของสมาชิกเดิมเป็นหลัก ซึ่งสะท้อนข้อจำกัดด้านทักษะทางการเงินและบัญชีของสมาชิกวัยสูงอายุ แม้จะได้รับการสนับสนุนจากที่ปรึกษาและเทศบาลตำบลแม่คือ แต่ขาดรูปแบบการเรียนรู้และระบบการเงินที่สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านอายุ ส่งผลให้ไม่สามารถเสริมขีดความสามารถในการบริหารได้อย่างเต็มศักยภาพ

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอตอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอตอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่ มีดัง Table 1

Table 1. Levels of problems and obstacles in the operation of the Mae Khue community weaving enterprise group, Doi Saket district, Chiang Mai province

Problems and obstacles in operations	Mean	S.D.	Result
Production			
Participation in sourcing quality raw materials	4.33	0.89	Highest
Participation in sourcing production materials and equipment	3.33	0.78	Moderate
Ability to apply local wisdom in production	1.17	0.39	Lowest
Receiving support for production capacity development from other organizations	3.92	0.90	High
Participation in production planning	3.25	0.75	Moderate
Participation in product manufacturing	1.33	0.65	Lowest
Average	2.89	0.73	Moderate
Marketing			
Participation in planning distribution channels	4.17	0.83	High
Participation in building relationships with other organizations to expand the market	4.33	0.78	Highest
Participation in expanding distribution channels	4.42	0.99	Highest
Receiving support for competitive capacity development from other organizations	4.08	0.67	High
Average	4.25	0.82	Highest
Structure and Personnel			
Participation in defining personnel structure	3.75	0.75	High
Participation in defining roles and responsibilities of group committees	3.92	0.90	High
Participation in evaluating the performance of group committees	4.08	0.67	High
Average	3.92	0.77	High
Communication			
Participation in planning public relations strategies	4.08	0.79	High
Participation in disseminating information	3.83	0.94	High
Utilizing technology for public relations purposes	4.17	0.83	High

Increasing communication channels with consumers	4.33	0.89	Highest
Receiving support for competitive capacity development from other organizations	3.92	0.90	High
Average	4.07	0.87	High
Finance and Accounting Aspect			
Participation in budgeting and planning	4.00	0.85	High
Participation in financial and accounting matters	4.08	0.79	High
Participation in considering profit-sharing among members	3.83	0.72	High
Participation in monitoring and controlling group operations	3.92	0.67	High
Average	3.96	0.76	High
Overall average	3.82	0.79	High

จาก Table 1 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีปัญหาในระดับมากที่สุดในด้านการตลาด มีปัญหามากในด้านการสื่อสาร ด้านโครงสร้างและบุคลากร และด้านการเงินการบัญชี มีปัญหาในระดับปานกลางในด้านการผลิตตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านพบว่า กลุ่มเผชิญปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการตลาด มีปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการขยายช่องทางการจัดจำหน่าย และการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น เพื่อขยายตลาด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับช่องทางการจัดจำหน่าย และการได้รับการส่งเสริมด้านการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันจากหน่วยงานอื่น

2. ด้านการสื่อสาร มีปัญหาในเรื่องของการขาดช่องทางการสื่อสารกับผู้บริโภคในระดับที่เพียงพอ รองลงมาคือ การนำเทคโนโลยีมาใช้

เพื่อการประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

3. ด้านโครงสร้างและบุคลากร มีปัญหาในเรื่องของ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างบุคลากร

4. ด้านการเงินและการบัญชี มีปัญหาในเรื่องของ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการเงินและการบัญชี รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำงบประมาณ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่ม

5. ด้านการผลิต มีปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพ รองลงมาคือ การไม่ได้รับการส่งเสริมด้านการพัฒนาศักยภาพการผลิตจากหน่วยงานอื่น และการมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การผลิต รวมถึงการวางแผนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า

ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมในการจัดการดำเนินงานของวิสาหกิจ

ชุมชนกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอตอแย สะเท็ด จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มและผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องควบคู่กับการพิจารณาผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้มาเสนอแนวทางที่มุ่งแก้ไขปัญหาลดข้อจำกัดและเสริมศักยภาพของกลุ่มใน 5 ด้านหลัก ดังนี้

1. ด้านการผลิต ควรมุ่งพัฒนาศักยภาพการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพของสมาชิกผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมทักษะการจัดซื้อวัตถุดิบ การเจรจาต่อรองราคาเพื่อลดต้นทุน ควบคู่กับถ่ายทอดและต่อยอดภูมิปัญญาการทอผ้า ผ่านการอบรมเทคนิคการผลิตและการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาคุณภาพและเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์

2. ด้านการตลาด ควรเน้นการเสริมขีดความสามารถในการขยายตลาด การเข้าถึงลูกค้าใหม่ โดยพัฒนาการสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ผ้าทอแม่คือเพื่อเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งขยายช่องทางการจำหน่าย โดยเฉพาะการใช้ช่องทางออนไลน์ผ่านความร่วมมือกับคนรุ่นใหม่หรือเครือข่ายภายนอก เพื่อลดข้อจำกัดด้านทักษะเทคโนโลยีของสมาชิกผู้สูงอายุ

3. ด้านโครงสร้างและบุคลากรควรพัฒนาทักษะของสมาชิกอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการผลิต การตลาด และการจัดการ ควบคู่กับการกำหนดโครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อลดภาระงานที่กระจุกตัว และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม รวมถึงสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของคนต่างช่วงวัยในชุมชน

4. ด้านการสื่อสาร ควรพัฒนาระบบการสื่อสารภายในกลุ่มให้เหมาะสมกับบริบทของผู้สูงอายุ เช่น การจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการ

ตัดสินใจ พร้อมทั้งเสริมการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกหรือคนรุ่นใหม่ เพื่อเพิ่มการรับรู้ของตลาด

5. ด้านการเงินการบัญชี ควรมุ่งพัฒนาระบบการเงินและบัญชีที่เรียบง่าย โปร่งใส และสอดคล้องกับข้อจำกัดด้านอายุของสมาชิก โดยส่งเสริมการบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ การวางแผนงบประมาณ และการมีเงินสำรองสำหรับกรณีฉุกเฉิน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อเสริมขีดความสามารถในการบริหารและความมั่นคงทางการเงินของกลุ่ม

หากกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือสามารถดำเนินการพัฒนาในประเด็นดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จะช่วยลดข้อจำกัดในการดำเนินงาน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

อภิปรายผล

1. ด้านการจัดการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอตอแยสะเท็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการรวมตัวของผู้สูงอายุที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tumlangka (2013) และ Suvannin (2020) ที่เน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน และ Boonmee *et al.* (2014) ที่ระบุว่า ระบบการผลิตของกลุ่มอยู่บนฐานภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ของชุมชน อย่างไรก็ตามบริบทด้านอายุของสมาชิกส่งผลให้กลุ่มยังขาดการจัดทำโครงสร้างต้นทุนและบันทึกข้อมูลต้นทุนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากข้อจำกัดด้านทักษะการคำนวณและการจัดการข้อมูลทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Inthapantee *et al.* (2023) รวมถึง Nilwan *et al.* (2012) ที่ระบุว่า การขาดระบบการคำนวณต้นทุนที่ชัดเจนส่งผลต่อการบริหารธุรกิจชุมชน ในด้านโครงสร้างการบริหาร กลุ่มมีรูปแบบ

การบริหารที่เรียบง่าย ประกอบด้วยประธานและ
 เภรัญญิก ซึ่งเอื้อต่อการตัดสินใจที่รวดเร็วและ
 เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มผู้สูงอายุ แต่ใน
 ขณะเดียวกัน การพึ่งพาสมาชิกกลุ่มเดิมเป็นหลักทำให้ขาดความหลากหลายของบทบาทหน้าที่และ
 มุมมองในการบริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ
 Nilwan *et al.* (2012) ที่ชี้ว่าการขาดการแบ่งหน้าที่
 อย่างชัดเจนเป็นข้อจำกัดต่อการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม กลุ่มยังคงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกใน
 ระดับที่เหมาะสมกับศักยภาพและบริบทของวัย ซึ่ง
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Noicham *et al.* (2018)
 ที่พบว่าการมีส่วนร่วมช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่ม
 มีความต่อเนื่อง แม้จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้าน
 ทรัพยากรบุคคล

ด้านการสื่อสาร กลุ่มยังใช้วิธีการสื่อสาร
 แบบดั้งเดิม ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสมาชิก
 ผู้สูงอายุ แต่ส่งผลให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและ
 การสื่อสารมีข้อจำกัด ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ Boonyoo (2019) ที่ระบุว่าความขาด
 ความเข้าใจด้านการสื่อสารกับผู้บริโภคเป็นปัญหา
 สำคัญของวิสาหกิจชุมชน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ Kuekkong *et al.* (2018) ที่ชี้ว่า
 ความตั้งใจ ความรู้ และความสามารถของสมาชิก
 เป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร
 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาการสื่อสารของกลุ่ม
 ควรคำนึงถึงข้อจำกัดด้านวัยและรูปแบบการเรียนรู้
 ที่เหมาะสม

ด้านการเงินและบัญชี กลุ่มขาดการ
 จัดทำเอกสารรับจ่ายเงินและการรายงานทางการเงิน
 ที่เป็นระบบ ส่งผลให้การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย
 ขาดความชัดเจน ปัญหาดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับ
 ข้อจำกัดด้านทักษะทางการเงินและบัญชีของ
 สมาชิกผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 Jongcharnsittho (2015) และ Aiangoon *et al.*
 (2022) ที่ระบุว่าข้อจำกัดด้านการจัดการทางการเงิน
 เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน อย่างไรก็ตาม กลุ่มได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากเทศบาล

ตำบลแม่คือผ่านการเสนอโครงการ ซึ่งช่วยบรรเทา
 ข้อจำกัดดังกล่าวในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย
 ของ Arpornpisal *et al.* (2019) และ Sangayotin
 (2017) ที่ชี้ว่าเงินทุนสนับสนุนจากภาครัฐเป็นปัจจัย
 สำคัญต่อความอยู่รอดของวิสาหกิจชุมชน รวมถึง
 งานวิจัยของ Worrachat (2018) ที่พบว่าการบริหาร
 ของวิสาหกิจชุมชนภายใต้ต้นนโยบายรัฐช่วยเอื้อ
 ประโยชน์ด้านแหล่งเงินทุนและความมั่นคงใน
 การดำเนินงาน

2. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

กลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือประสบ
 ปัญหาในการดำเนินงานหลายด้าน ได้แก่ ด้านการ
 ผลิต การตลาด การสื่อสาร การเงินและการบัญชี
 รวมถึงโครงสร้างการบริหารงาน โดยปัญหาดังกล่าว
 มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับบริบทของกลุ่มที่
 สมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลต่อ
 ศักยภาพในการบริหารจัดการและการปรับตัวต่อการ
 เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะด้านการผลิตที่สมาชิกไม่
 สามารถจัดหาวัตถุดิบได้ด้วยตนเอง จึงต้องพึ่งพาผู้
 จัดหาวัตถุดิบภายนอกเพียงรายเดียว ทำให้ขาด
 อำนาจต่อรอง การควบคุมต้นทุน และความยืดหยุ่น
 ในการผลิต ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย
 ของ Mukda (2014) ที่พบว่ากลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน
 ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการวัตถุดิบ
 เนื่องจากไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบได้ด้วยตนเอง
 นอกจากนี้ บริบทด้านอายุยังส่งผลให้กลุ่มเผชิญ
 ความท้าทายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เนื่องจาก
 ข้อจำกัดด้านแรงงาน ทักษะ และการเรียนรู้รูปแบบ
 ใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nakruang *et al.*
 (2017) ที่ชี้ว่าการสร้างเอกลักษณ์และคุณค่า
 ของผลิตภัณฑ์จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและ
 การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง
 ตลอดจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Panya (2023)
 ที่ระบุว่าขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นปัจจัย
 สำคัญที่กระทบต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ในด้านการตลาด กลุ่มประสบปัญหาการ
 เข้าถึงตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เนื่องจาก

ขาดการวางแผนการอย่างเป็นระบบ และต้องพึ่งพาที่ปรึกษาภายนอกเป็นหลัก ส่งผลให้สมาชิกไม่สามารถพัฒนาทักษะในการหาลูกค้าและสร้างความสัมพันธ์กับตลาดได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่สะท้อนข้อจำกัดด้านทักษะและประสบการณ์ของสมาชิกผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mukda (2014) ที่ระบุว่า การบริหารจัดการด้านการตลาดเป็นปัญหาสำคัญของวิสาหกิจชุมชน ขณะเดียวกัน ผลการวิจัยนี้ แตกต่างจากงานของ Kumklong *et al.* (2023) ที่พบว่า วิสาหกิจชุมชนปลาร้าหลนมีความพร้อมในการปรับตัวและพัฒนาช่องทางการจำหน่ายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างด้านบริบทและศักยภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านโครงสร้างและบุคลากร กลุ่มยังขาดความชัดเจนในการกำหนดโครงสร้างการบริหารและบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการพึ่งพาสมาชิกกลุ่มเดิมที่อยู่ในวัยสูงอายุ ทำให้การกระจายภาระงานและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีข้อจำกัด ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nilwan *et al.* (2012) และ Mukda (2014) ที่ชี้ว่าการขาดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ด้านการสื่อสาร กลุ่มยังเผชิญข้อจำกัดในการประชาสัมพันธ์และการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ โดยยังใช้รูปแบบการสื่อสารแบบดั้งเดิมเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสมาชิกผู้สูงอายุ แต่ส่งผลให้การเข้าถึงผู้บริโภคและการขยายตลาดเป็นไปอย่างจำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kuekkong *et al.* (2018) ที่ระบุว่า ความรู้ความสามารถและความตั้งใจของสมาชิกมีผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารและการพัฒนา กลุ่ม

ด้านการเงินและบัญชี กลุ่มประสบปัญหาการบริหารจัดการทางการเงินอย่างชัดเจน เนื่องจากระบบการจัดทำบัญชีและการวางแผนงบประมาณที่เหมาะสม ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ

Aiangoon *et al.* (2022) ที่พบว่า วิสาหกิจชุมชนจำนวนมากประสบอุปสรรคด้านการจัดทำบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโดยรวม

3. แนวทางพัฒนาการจัดการดำเนินงาน

การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือควรควรดำเนินการโดยคำนึงถึงข้อจำกัดเชิงบริบทของกลุ่มที่สมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลต่อศักยภาพด้านแรงงาน การเรียนรู้ และการปรับใช้เทคโนโลยี โดยด้านการผลิต ควรมุ่งเน้นการรักษาคุณภาพผ้าทอและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม ผ่านการถ่ายทอดความรู้เชิงปฏิบัติที่สอดคล้องกับศักยภาพของสมาชิก มากกว่าการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตที่ซับซ้อน ทั้งนี้เพื่อช่วยลดต้นทุนและเพิ่มความสม่ำเสมอของคุณภาพผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nakruang *et al.* (2017) ที่เน้นการควบคุมต้นทุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์บนฐานทรัพยากรและบริบทของชุมชน

ในด้านการตลาด การพัฒนาควรเน้นการสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับการขยายช่องทางการจำหน่ายในลักษณะที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่ม เช่น การพึ่งพาเครือข่ายภายนอกหรือที่ปรึกษาในการทำตลาดออนไลน์ มากกว่าการให้สมาชิกผู้สูงอายุเป็นผู้ดำเนินการโดยตรง แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mukda (2014) ที่เสนอให้วิสาหกิจชุมชนใช้เครือข่ายการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangayotin (2017) ที่ชี้ว่าการมีตลาดรองรับที่ชัดเจนช่วยสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง และงานวิจัยของ Boonyoo (2019) ที่เน้นว่าการสื่อสารการตลาดสามารถขยายสินค้าออกสู่ตลาดภายนอกเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน

ด้านการสื่อสาร การพัฒนาควรมุ่งสร้างระบบการสื่อสารภายในที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ ควบคู่กับการใช้สื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ผ่านบุคคลหรือหน่วยงานสนับสนุนภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kuekkong

et al. (2018) ที่สะท้อนการปรับตัวให้สอดคล้องกับข้อจำกัดด้านทักษะดิจิทัลของสมาชิก และช่วยลดภาระในการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ซับซ้อน

ในด้านโครงสร้างและบุคลากรการพัฒนาควรเน้นการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้สอดคล้องกับศักยภาพตามช่วงวัย โดยไม่เพิ่มภาระงานที่เกินความสามารถของสมาชิกผู้สูงอายุ พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายหรือคนรุ่นใหม่ในชุมชนเพื่อสนับสนุนงานด้านการบริหารและการประสานงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Inthapantee et al. (2023) ที่ระบุว่า การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และงานวิจัยของ Mukda (2014) ที่ชี้ว่าการได้รับการสนับสนุนด้านองค์ความรู้จากหน่วยงานภายนอกจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่ม

ด้านการเงินและบัญชี การพัฒนาควรใช้รูปแบบการจัดทำบัญชีที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน และสอดคล้องกับความสามารถของสมาชิกผู้สูงอายุ โดยอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในการกำกับและติดตามผล แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Noicham et al. (2018) ที่เสนอให้วิสาหกิจชุมชนจัดทำบัญชีอย่างง่ายและถูกต้อง รวมถึงงานวิจัยของ Nakruang et al. (2017) ที่เน้นการบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ และงานวิจัยของ Inthapantee et al. (2023) และ Worrachat (2018) ที่ชี้ว่าการจัดทำระบบเอกสารและการฝึกอบรมด้านบัญชีอย่างเหมาะสมจะช่วยเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินและพัฒนาระบบบริหารงานของกลุ่มในระยะยาว

สรุป

การวิจัยนี้ศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจทอผ้าชุมชนแม่คือ อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการรวมตัวของผู้สูงอายุที่ใช้ทักษะและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิต สะท้อนทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคมของชุมชน อย่างไรก็ตาม กลุ่มยังขาดระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน โดยเฉพาะด้านการตลาดการเงินและบัญชี ส่งผลให้การดำเนินงานขาดความ

ต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน กลุ่มมีจุดแข็งด้านความสัมพันธ์ภายในและเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ แนวทางพัฒนาจึงควรมุ่งยกระดับการบริหารจัดการ การขยายช่องทางตลาด การพัฒนาการสื่อสารภายใน ระบบบัญชีที่โปร่งใส และการถ่ายทอดภูมิปัญญาระหว่างรุ่น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในระยะยาว

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยพายัพ

เอกสารอ้างอิง

- Aiangoon, W., A. Prasompol, K. Chaiamkosit, C. Singhad, W. Sombundid, W. Akkasriworn and Y. Pukanan. 2022. Development of community enterprises accounting knowledge in the Laem Ngop district, Trat province. Vocational Education Innovation and Research Journal 6(1): 84-93. (in Thai)
- Arpomphisal, C., Y. Vuthimedhi and T. Sangsuwan. 2019. A study of components of factors influencing to effective management of community enterprises in the central region of Thailand. Journal of Social Academic 12(1): 195-203. (in Thai)
- Boonmee, T., D. Nilwan, M. Chum-Un, J. Boonmee, R. Soukaew, S. Tharapitakwong and B. Nochai. 2014. Research and development for community enterprises in San Sai Ton Kok Village, Fa-Ham Sub-district, Muang District, Chiang Mai Province. Journal for Community

- Development and Life Quality 2(1): 63-72. (in Thai)
- Boonyoo, N. 2019. Marketing communication for community products. Sripatum Chonburi Academic Journal 12(5): 153-162. (in Thai)
- Department of Agricultural Extension. 2021. 77 Local Wisdom Across Thailand. Department of Agricultural Extension, Bangkok. 331 p. (in Thai)
- Inthapantee, P., P. Suknu, J. Jantawong and P. Nuanlaong. 2023. Accounting system development and production cost management to enhance community products of occupation promotion community enterprise group at Ban Nikhom, Muang district, Surat Thani province. The Journal of Research and Academics 6(4): 145-161. (in Thai)
- Jongchamsittho, S. 2015. An appropriate guideline on the accounting performance for the cotton hand weaving household community enterprise group in Sankampang district, Chiang Mai province. RMUTL Journal of Humanities and Social Sciences 3(1): 74-82. (in Thai)
- Khecharanant, N. 2013. Strategic Management. SE-ED Publisher, Bangkok. 392 p. (in Thai)
- Kuekkong, P., T. Boonpan and N. Wansuttha. 2018. Factors related to communication for the transmission of organic rice farming technology. pp.136-141. In: Proceedings of the 5th National Academic Conference. Kamphaeng Phet Rajabhat University, Kamphaeng Phet. (in Thai)
- Kumklong, N., P. Seanbudda and A. Muenjitnoy. 2023. The development of distribution channel: A case study of simmered pickled fish of Nikhom Songkroh's community enterprise, Udon Thani. SSRU Journal of Public Administration 6(1): 180-188. (in Thai)
- Mukda, W. 2014. Guidelines management of product manufacturing group on One Tambon One Product in Tak province. SDU Research Journal 10(1): 187-205. (in Thai)
- Nakruang, D., S. Wattanayuenyong and N. Lekhawichit. 2017. Factors influencing the business performance of Yala community enterprises. Srinakharinwirot Research and Development (Journal of Humanities and Social Sciences 9(17): 69-77. (in Thai)
- Nilwan, D., T. Boonmee, S. Tarapitakwong, S. Auansa-ard, P. Suwunna-ard and T. Boonmaprasert. 2012. The knowledge management to develop community business of Ban Dok Daeng sewing group, Doi Saket district, Chiang Mai province. Rajabhat Chiang Mai Research Journal 13(1): 25-39. (in Thai)
- Noicham, S., V. Tarasansombat and S. Sangjindavong. 2018. Management of community enterprises, Ampawa district, Samutsongkhram province. Kasem Bundit Journal 19 (March: Special edition): 130-139. (in Thai)

- Office of the National Economic and Social Development Council (NESDC). 2020. Implementation of National Strategy. NESDC, Bangkok. 338 p. (in Thai)
- Office of Trade Policy and Strategy. 2023. Development of community enterprise potential to enhance the grassroots economy. Office of Trade Policy and Strategy, Bangkok. 42 p. (in Thai)
- Panya, R. 2023. Development of a transparent operational management for a product processing group of a community enterprise in Pa Pae subdistrict, Mae Tang district, Chiang Mai province. Payap University Journal 33(1): 35-51. (in Thai)
- Phuworakij, P., S. Duanguppama and K. Donsophon. 2024. Management products under the local wisdom of community enterprises groups, Mueang Kalasin District, Kalasin Province. Journal for Community Development and Life Quality 12(2): 117-127. (in Thai)
- Sangayotin, T. 2017. Success factors of community enterprise operations. Journal of Graduate School of Commerce-Burapha Review 12(2): 11-26. (in Thai)
- Srisa-ard, B. 2017. Introduction to Research. Suweeriyasan, Bangkok. 219 p. (in Thai)
- Jaroensombut, L. 2021. Applying the circular economy concept to community enterprises. Journal of Social Sciences Srinakharinwirot University 24(1): 145-155. (in Thai)
- Supsin, J., W. Suktam, S. Lapchit, S. Nanua and S. Sukantararat. 2025. Developing the potential of community enterprise groups to enhance economic opportunities in supporting an aging society in the border area of Surin province. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews 5(2): 849-866.
- Suvannin, W. 2020. The value-added approach of local wisdom products for sustainability: A case study of community model in Nong Khai province. BU Academic Review 19(1): 109-127. (in Thai)
- Tidtichumremporn, T. and P. Pongklang. 2022. Cost management for developing the potential of weaving group community enterprise, Mae Kue, Doisaket district and Ton Poaw, Sankamphang district Chiang Mai province. Journal of Graduate Studies Review MCU Phrae Campus 8(2): 260-272. (in Thai)
- Tumlangka, S. 2013. Local wisdom – based model to build up community strength in Chiang Rai province. Journal of Education Naresuan University 15(2): 58-66. (in Thai)
- Worrachat, P. 2018. Factors influencing the strength of community enterprises management in Surin province. Journal of Politics, Administration. and Law 10(2): 285-310. (in Thai)